

Test evaluare

Tema 5: România și concertul european: De la „criza orientală” la marile alianțe ale secolului XX - Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Încă de la 29 septembrie/11 octombrie 1876, în cursul unei întrevederi la Livadia între prim-ministrul Ion C. Brătianu, secondat de ministrul de război, generalul Gheorghe Slăniceanu, cu țarul Alexandru al II-lea și cancelarul Aleksandr Mihailovici Gorceakov, a fost luată în considerare izbucnirea războiului ruso-turc și trecerea trupelor ruse prin România. Colaborarea cu Rusia în vederea obținerii independenței a fost strâns asociată de problema sudului Basarabiei. (...) Participarea armatei române la operațiunile militare din sudul Dunării s-a produs în urma unei telegrame a marelui duce Nicolae, care a solicitat domnitorului Carol asistență militară. (...) Trupele române au trecut Dunărea numai după ce comandamentul rus a acceptat ca ele să își păstreze atât individualitatea cât și unitatea de comandă. În urma unei întrevederi între Carol, Alexandru al II-lea și marele duce Nicolae, prințul român a primit comanda trupelor de la Plevna (...). La Plevna, trupele ruse, apoi și cele române au întâlnit un adversar bine pregătit și bine condus. (...) După o încercare neizbutită de a sparge încercuirea, Osman Pașa, rănit, a capitulat.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. „Oamenii politici români (...) și opinia publică în general au considerat Rusia drept un inamic (...). Au găsit însă avantajele politice și economice pe care le-au căutat în Tripla Alianță dintre Germania, Austro-Ungaria și Italia. Principalul punct de atracție a fost, fără îndoială, Germania. (...) Aderarea României la Tripla Alianță a luat forma unui tratat bilateral cu Austro-Ungaria, datat 18/30 octombrie 1883. Noii aliați au hotărât să își acorde ajutor unul celuilalt în cazul unui atac din partea Rusiei, deși aceasta din urmă nu a fost numită explicit (...). Regele Carol și Brătianu au insistat ca acordul să fie menținut secret deoarece au știut că va stârni o furtună de proteste în rândul politicianilor și al opiniei publice, care au fost în marea majoritate profrancezi.”

(Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa B, secolul. 2 puncte
2. Numiți, din sursa A, un lider străin. 2 puncte
3. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la lupta de la Plevna. 3 puncte
4. Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține că aderarea la Tripla Alianță a avut un caracter secret. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două documente formulate pe fondul „crizei orientale” ce au influențat spațiul românesc, în afara celor precizate în cele două surse. 6 puncte
7. Menționați o caracteristică a unei legi fundamentale din România sfârșitului de secol XIX. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„În ceea ce privește poziția României (...) de-a lungul primului deceniu al secolului al XX-lea este de subliniat faptul că (...) și-a menținut poziția neangajării. Astfel, propunerea unei convenții militare, venită din partea Belgradului (...) nu a fost acceptată, după cum nici încercarea Turciei de a încheia o alianță contra Bulgariei. În sfârșit, (...) diriguitorii politicii externe românești nu au subscris la politica <<aliatului>> de la Viena atunci când (...) s-a pus în discuție cercurilor politice și militare ale monarhiei habsburgice un eventual război și chiar o anexare a Serbiei. (...)

Problema desăvârșirii unității statului național român s-a aflat în centrul preocupărilor cercurilor politice din România. Această constatare a făcut-o de altfel încă din anul 1904 ministrul plenipotențiar al Austro-Ungariei (...) care a subliniat (...) că oamenii politici români <<au ca obiectiv al năzuințelor lor unirea tuturor românilor>>. (...) Dacă diplomația românească s-a plasat în timpul Primului Război Balcanic (1912), când România a fost neutră, pe poziția Triplei Alianțe, reînnoindu-se în acest context și tratatul cu (...) Tripla Alianță (5/18 februarie 1913), atitudinea guvernului de la București din vara anului 1913 a fost cu totul opusă politicii vieneze (...). Pe măsura ascuțirii contradicțiilor dintre marile puteri (...) politica externă a României (...) a interesat în mod crescând atât pe partenerii Triplei Alianțe, cât și pe cei ai Antantei.”

(Ștefan Pascu, *Independența României*)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursă, alianța cu care a încheiat România tratatul din 1913. 2 puncte
2. Precizați, din sursă, un motiv pentru care Antanta a fost interesată de politica externă românească. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, evenimentul politico-militar din 1912 și atitudinea României față de acesta. 6 puncte
4. Selectați, din sursă, două informații referitoare la „problema desăvârșirii unității statului național român”. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la atitudinea diplomației românești față de relațiile internaționale din primul deceniu al secolului al XX-lea, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia proiectele politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea au avut un rol important în formarea statului român modern. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre România și „criza orientală”, având în vedere:

- menționarea unei acțiuni la care a participat România în cadrul „crizei orientale” și precizarea secolului în care s-a desfășurat această acțiune;
- prezentarea unui document internațional elaborat în contextul „crizei orientale”;
- menționarea a două consecințe ale „crizei orientale” în a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la cu privire la rolul „crizei orientale” în istoria României și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.